

Природонаучните колекции в Биологическия факултет

Повечето метали, химикали и промишлени продукти, които днес са незаменими в съвременния живот, се добиват от минералите. Селското и горското стопанство зависят от почвата, която е богата на минерали. Кварцът генерира ултразвук, затова е особено важен за проводниците. Турмалинът се използва в уреди за измерване на налягането. Калцитът намира приложение в производството на дъвка, стъкло, гума и паста за зъби. Слюдата участва в производството на бои, тапети и лубриканти. Потенциалният брой приложения на минералите е почти неограничен. Но какво точно представляват те?

Минералите са природни субстанции, които се образуват в резултат на различни физикохимични процеси и явления. Най-явните примери за минерали са кристалите и скалите, които са изградени от специфични комбинации минерали. До момента са известни над 3000 вида минерали (всяка година се откриват около 30 нови), като почти всички имат кристална форма. Самото понятие „кристал“, което дава израз на правилната геометрична форма на минералите, често се употребява от неспециалисти като синоним на понятието „минерал“.

Минералите могат да бъдат невероятно красиви. Понякога е трудно да повярваш, че подобна прелест е създадена

МИНЕРАЛОЖКА КОЛЕКЦИЯ

на от природата, без човешка намеса. Минералите се срещат във всякакви форми, размери и цветове – от прости кубове до многостенни фигури, с форма на роза или кръст, изваяни като растения и т.н. Тяхното изключително многообразие е очаровало хората от прастари времена.

С цел по-лесното изучаване, определяне и използване на минералите са предлагани различни подходи за тяхното класифициране. В България е възприета класификацията на акад. Иван Костов, създадена през 1993 г., която групира минералите в 13 класа. Тя е от типа геохимично-кристалохимична система и отразява едно-

временно произхода, структурата, състава и взаимоотношенията между минералите.

Минераложката колекция към катедра „Екология и опазване на околната среда“ е експонирана на първия етаж на Биологическия факултет в два витринни шкафа. Тя съдържа над 100 минерала, представени в най-типичните им и в някои по-редки форми. Образците са подредени по класове съобразно с класификацията на акад. Костов. Предполага се, че част от експонатите са предоставени на Пловдивския университет през 70-те години за нуждите на учебния процес, но за източниците им не е запазена информация. Колекцията е разширявана

и допълвана през годините от доц. Неофит Чолаков, д-р Димитър Милков и гл. ас. д-р Благовест Темелков. Наскоро към нея бяха добавени нови образци, предоставени от студентите от специалността „Екология и ООС“ Митко Стратиев – 3. курс, и Бояна Георгиева – 2. курс.

Ако започнете да колекционирате минерали, ще отворите прозорец към един свят на красота, история, проучвания и капиталовложения, очаровал ентузиастите от векове. Колекцията от минерали невинаги има голяма парична стойност, но може да представлява огромен научен интерес и нещо, с което да се гордеете. Много видове минерали струват съвсем малко, но само защото не можете да продадете някой екземпляр, не означава, че той не е ценен. Ако пък самите вие сте намерили минерала, той винаги ще ви напомня за моментите, които сте преживели през този ден. Мнозина ентузиастично започват проучванията си на брега на морето или близката река, където събират камъни с причудлива форма. Това скромно начало често събужда интерес към минералите и се превръща в основата на онова, което може да прерасне във вълнуваща и оригинална колекция.

Катедра „Екология и опазване на околната среда“

➔ От стр. 6

човечеството, ще се превърнат в неща, обречено на забвение.

– Мислите ли, че фразата „Сега не е време за изкуство и наука“ е клише?

– Науката и изкуството са левият и десният крак на човечеството. Ако се откажем от тях, ще се придвижваме с инвалидни колички. Често цитирам Гьоте, който казва, че където има наука и изкуство, там има и религия. Няма какво да се добави към това твърдение.

– Кои са предизвикателствата пред Вашата сфера, погледната с хоризонта на 21. век?

– Битуват твърдения, че кла-

Гледам на всеки и на всичко...

сическите идеали са на изчезване. И ако това е вярно, то, основното предизвикателство е да се помни и пази онзи идеал, който е водил човечеството винаги напред – високият идеал на духа.

– Склонен ли сте да окуражавате по-младите и по-назначащите от Вас в музиката?

– Когато се срещам с хора, нямам за цел да ги окуражавам. Това, което искам, е да се видим очи в очи и да си поговорим за нещата, които ни интересуват. И ако вдъхновението за някого от нас дойде като следствие, би било прекрасно. Показвам на хората моята автентична нагласа, това, което живее у мен. Не

цитирам никого, защото ако просто преразказваме това, което живее у другите хора, без то да е станало наше лично преживяване, тогава ставаме един папагал. Тогава не бихме могли да имаме заразяващ импулс поради липсата на автентичност.

– Как си почивате и как се забавлявате?

– Работейки.

– Обичате ли да пътувате и имате ли свое място някъде по света?

– Обичам да правя всичко, което е свързано с работа и

развитие. Не обичам да пътувам заради самото пътуване, както и да правя каквото и да било, ако то не е свързано с принос и развитие.

– Има ли нещо, за което досега не сте намерили време в живота си, а то Ви привлича?

– Абсолютно всичко, което не успявам да направя сега. Да, искам да стана алпинист, архитект, гмуркач, астроном, математик, физик, геолог, пианист, цигулар, певец, композитор, бизнесмен, проповедник, спортист, танцьор, астронавт, биолог, градинар...

Двете „симетрични“ интервюта с Йордан Камджалов са направени от Ваня Драганова